

Mezarlıktan Rahmetli mi Toplayım Hanım

– İpciERDOĞAN · 11 Nisan 2025

MEZARLIKTAN RAHMETLİ Mİ TOPLAYIM HANIM!

“Gönül ne kahve ister ne kahvehane, Gönül bir dost ister kahve bahane” sözlerinden de anlaşılacağı üzere kişi yalnız yaşayamaz. Her ne iş yaparsa yapsın onun da içini boşaltmak ve sohbet etmek için birisine ihtiyacı vardır. Yer önemli değildir, burası duruma göre bir duvar dibi ya da gösterişli bir mekan da olabilir.

Osmanlı döneminde insanlar cami çevresinde ezan vaktini beklerlerken ayakta veya yaslandıkları duvar diplerinde vakit geçirirlermiş. Bunu fark eden birisi sonradan kahvehane adını alan bir bina oluşturur. İlk önceleri cami kenarlarına yapılan bu tür vakit geçirme yerleri zamanla İstanbul'un tüm semtlerine, sonra da geçen yıllar içerisinde yurdun tamamına yayılır.

Kahvehaneler ilk önceleri sohbet ve okuma yeri olduğu gibi aynı zamanda birer buluşma yerleri idi, buraya gelenlere ücret karşılığı çay, kahve, nargile gibi servislerde bulunulurdu. Aradan geçen yıllar içerisinde kahvehaneler modernleşmiş, işletenler teknolojinin tüm imkanlarından yararlanarak bunlardan ticari kazanç elde etme kolaylıklarına ulaşmışlardır. Dernekler, lokaller, kıraathaneler ve çeşitli adlarla anılan bu tür yerler aradan geçen yıllar içerisinde tıpkı kahvehaneler gibi aynı görevi üstlenmişlerdir.

Şimdilerde bu tür yerlerde bülüm, pişti, atmış altı, üçlü, dost kazığı, batak, papaz kaçtı, kızma birader gibi iskambil kağıtlarıyla oynanan oyunların yanında, tavla, okey, çok nadir de olsa domino oyunları oynanmaktadır. Oyun oynanırken çay, kahve, meşrubat gibi içecekler siparişe göre garsonlarca masaya servis edilirken masadaki yancılarda ikramlardan mahrum edilmez.

Sultan'ın Dursun ailenin dört kızdan sonra dünyaya gelen tek erkek evladıdır. Rahime'nin Halil “Hanım bu son olsun” diyerek oğlunun adını Dursun kor. Rahime'nin Halil küçük yaşlarda babasını kaybetmiş anasının adıyla anılan fakir bir ailenin evladıdır. Her köy çocuğu gibi hayat mücadelesiyle ömrü geçmiş zayıf ve gıdasız vücudu dayanma gücünü kaybedince ocak umudu Dursun ve dört kız evladını yetim, hanımı Sultan'ı da dul bırakarak dünyasını değiştirmişti.

Sultan kadın gerek kayınları, kardeşleri ve akrabalarının yardımları yanında gerekse köylük yerde ekmek etme, kerme kesme gibi günü birlik gelirlerle çocuklarını büyütmişti. Sultan kadının tek derdi kaderi babasına çeken köylük yerde kendi adıyla anılan oğlu Dursun'u okutmaktı. Dursun okulunda çok başarılı bir öğrenciydi, okuldaki öğrenciler hep ona imreniyordu.

Dursun bir öğretmenin yardımıyla Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsüne kayıt oldu. Okuduğu yıllar içerisinde okulda öğretmenlik bilgisi dersleri yanında ziraat, hayvancılık, ustalık, iş eğitimi gibi dersler edindi. Okulu bitirdikten sonra yıllarca yurdun çeşitli köy ve beldelerinde görev yaptı, okulda öğrendiklerini köylülerce paylaştığı gibi yüzlerce öğrenciyi okutup mezun etti.

Yıllar sonra birikimiyle şehirden bir ev aldı, artık onu köylüleri 'Sultan'ın Dursun' diye değil Dursun öğretmen ya da Dursun Bey diye hitap ediyorlardı. Dursun öğretmen tayini şehre çıktıktan birkaç yıl sonra yaşlılığını öne sürerek emekliliğini istedi. Emekli olduktan sonra biraz boşluğa düşer gibi

olsa da babadan kalma bağ, bahçe, tarla gibi işlerle uğraşmak ona biraz teselli oldu olmasına da artık yaşı geçmişti, o bu işlerin adamı değildi.

Dursun ğretmen bir müddet arkadaşlarına uyararak kahvehanelere takılır oldu, buralar ona göre yerler değildi, sigara dumanı ve kokusu onu rahatsız ediyordu. Yaşı sekseni çoktan geçse de yaşlılığın verdiği ufak tefek rahatsızlığın yanında vücudu dinti. Birkaç arkadaşının tavsiyesine uyararak şehirdeki ğretmen evinin lokal kısmına gider gelir oldu.

Genelde orada vakit geçirenler emekliler, daha çok da öğretmenlerdi, işte bu yüzden onlarla kaynaşması ve alışması onlardan yaşlı da olsa daha da kolay oldu. Kafası sardıkları kişilerle, daha çok da köylüleriyle okey oynuyor, yenmek veya yenilmenin pek üzerinde durmuyor hoşça vakit geçirdiğine seviniyordu. Günlerden biriydi, akşama yakın eve döndüğünde hanımı “Bu gün yüzün pek güleç hayırdır Bey?” Dursun Hoca “Hanım bu gün taş dizdik o yüzden geciktim. ”Ne taşı, neyin nesi Bey.” Hanım sende pek safsın canım, okey okey.”

Hanımı Latife kendi köylüsü idi, kadıncağız kocasına “İyi de bu oyunu kimlerle oynuyorsun?” Dursun ğretmen okey oynadığı köylülerinden aklına gelenleri sayınca Latife kadın “Herif onların çoğu evladın yaşında ya da onlardan küçük, sana yakışır mı onlarla okey oynaman.” Hanımının bu tavrına biraz öfkelenen Dursun Hoca; “Mezarlıktan rahmetli mi toplayım hanım!”

ERDOğAN ALIşKAN GERÇEK YAşANMIşLIKLAR 10 04 2025 KIRşEHİR